

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0016/2011

31.1.2011

SPRAWOZDANIE

w sprawie roli kobiet w rolnictwie i na obszarach wiejskich
(2010/2054 (INI))

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sprawozdawczyni: Elisabeth Jeggle

RR\855539PL.doc

PE441.174v03-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	12
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	15

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie roli kobiet w rolnictwie i na obszarach wiejskich (2010/2054 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 2 i 3, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 8, 153 i 157,
- uwzględniając decyzję Rady 2006/144/WE z dnia 20 lutego 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich (okres programowania 2007 – 2013)¹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)²,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie sytuacji kobiet na obszarach wiejskich UE³,
- uwzględniając wnioski z seminarium na temat „Kobiety a zrównoważony rozwój obszarów wiejskich”, które odbyło się w Cáceres w dniach 27–29 kwietnia 2010 r. z inicjatywy hiszpańskiej prezydencji UE⁴,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylającą dyrektywę Rady 86/613/EWG⁵,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A7-0016/2011),

Obszary wiejskie o charakterze wielofunkcyjnym

- A. mając na uwadze, że zrównoważony rozwój gospodarczy obszarów wiejskich oraz długotrwała i zrównoważona zdolność działania podmiotów gospodarczych w Europie stanowi priorytet, a szczególnie potencjał mniej zaludnionych obszarów rolniczych należy owocnie wykorzystać i rozwinąć oraz zapewnić, żeby te obszary nadal były zamieszkiwane,

¹ Dz.U. L 55 z 25.2.2006, s. 20.

² Dz.U. C 277 E z 21.10.2005, s. 1. (wersja skonsolidowana 1.1.2010.)

³ Dz.U. C 66 E z 20.3.2009, s. 23.

⁴ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/10/st10/st10126.pl07.pdf>

⁵ Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1.

- B. mając na uwadze, że zgodnie z warunkami ramowymi regiony samodzielne pod względem gospodarczym i kulturalnym, w których działają regionalne sieci powiązań, mogą stabilniej reagować na zmiany globalne,
- C. mając na uwadze, że wydajne, wielofunkcyjnie zorganizowane rolnictwo jest niezbędną podstawą zrównoważonych strategii rozwoju, szeroko zakrojonej przedsiębiorczości w wielu regionach oraz że ten potencjał jeszcze nie wszędzie wykorzystuje się w pełni w ramach procesu większego zróżnicowania działalności gospodarczej,
- D. mając na uwadze, że obszary wiejskie szczególnie dotyka problem starzenia się społeczeństwa, niskiej gęstości zaludnienia i wyludnienia na niektórych obszarach,
- E. mając na uwadze, że z powodu zmian demograficznych, wyludniania i ogólnego zmniejszenia liczby kobiet wśród mieszkańców niektórych obszarów wiejskich przy istniejącej infrastrukturze w przyszłości już nie będzie można na obszarach wiejskich w pełni zapewnić zaopatrzenia w towary i usługi użytku codziennego, świadczenia podstawowej opieki lekarsko-pielęgniarskiej, wychowania przedszkolnego, kształcenia i doszkalania szkolnego, zawodowego i akademickiego oraz wystarczającej oferty kulturalnej i rozrywkowej, lub też z powodów ekonomicznych upadną podmioty zapewniające zaopatrzenie,
- F. mając na uwadze, że ok. 42% z 26,7 mln osób zatrudnionych regularnie w rolnictwie w Unii Europejskiej stanowią kobiety, a co najmniej jedno na pięć gospodarstw jest prowadzone przez kobietę,
- G. mając na uwadze, że znaczny wkład kobiet w rozwój społeczności lokalnej i gminy znajduje niedostateczne odzwierciedlenie w ich udziale w odpowiednich procesach decyzyjnych,
- H. mając na uwadze, że zasada równouprawnienia płci jest podstawowym wymogiem strategii Europa 2020 i należy je wspierać, żeby zwiększyć aktywne zaangażowanie kobiet w działalności gospodarczej i społecznej oraz zapewnić poszanowanie praw człowieka,

Kobiety w rolniczej przestrzeni życiowej i gospodarczej

- I. mając na uwadze, że na tle zmian gospodarczych i społecznych w ostatnich dziesięcioleciach sytuacja kobiet żyjących na wsi zmieniła się i zróżnicowała, a nawet same kobiety inicjowały te zmiany i nadawały im kierunek, przy czym sytuacja społeczna i gospodarcza kobiet jest bardzo zróżnicowana pomiędzy państwami członkowskimi i wewnątrz tych państw,
- J. mając na uwadze, że kobiety w nowoczesnym społeczeństwie na tle swojego rodzinnego i zawodowego zakorzenienia odgrywają wielofunkcyjną rolę oraz że właśnie w tej różnorodności pełnionych ról są w stanie istotnie przyczynić się do postępu i innowacji na wszystkich poziomach społecznych oraz do wzrostu jakości życia, w szczególności na

obszarach wiejskich,

- K. mając na uwadze, że szczególnie na obszarach wiejskich kobiety często sprawują opiekę nad członkami rodziny i osobami starszymi,
- L. mając na uwadze, że dzięki wieloletnim staraniom politycznym na rzecz kobiet oraz intensywnemu wspieraniu przez władze publiczne kształcenia, doradztwa, zakładania przedsiębiorstw itp. w ramach drugiego filaru WPR odniesiono godne uwagi sukcesy w polepszaniu sytuacji życiowej mężczyzn i kobiet żyjących na wsi,
- M. mając na uwadze, że mimo daleko posuniętej indywidualizacji sytuacji życiowych pozostanie zasadnicze wyzwanie dla kobiet i mężczyzn: połączenie z jednej strony pracy zarobkowej i zaangażowania społecznego i kulturalnego, a z drugiej strony odpowiedzialności za rodzinę,
- N. mając na uwadze, że to „wielofunkcyjne wyzwanie” w warunkach nowoczesnego społeczeństwa można podjąć tylko przy korzystaniu ze wspierających służb, zakładów i struktur, które są przystępne cenowo i dostępne,
- O. mając na uwadze, że wielofunkcyjna rola kobiety na obszarach wiejskich może przyczynić się w istotny sposób do wytworzenia nowoczesnego obrazu kobiety w naszym społeczeństwie,
- Q. mając na uwadze, że na obszarach wiejskich wskaźnik zatrudnienia zarówno mężczyzn, jak i kobiet pozostaje niewysoki, a wiele kobiet nawet nie uczestniczy w rynku pracy, przez co nie są rejestrowane jako bezrobotne ani ujmowane w statystykach jako bezrobotne;
- R. mając na uwadze, że zabezpieczenie socjalne kobiet zatrudnionych w rolnictwie, m.in. małżonek rolników posiadających dodatkowe dochody (kombinacje dochodów, samozatrudnienie w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu) oraz pracujących sezonowo i migrujących, jest niezbędnym elementem nowoczesnego, zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- S. mając na uwadze, że jedynie właściciel gospodarstwa rolnego figuruje na dokumentach bankowych, dokumentacji dotyczącej dotacji, praw nabytych, a także jako jedyny reprezentuje gospodarstwo wobec organów stowarzyszonych lub spółdzielczych,
- T. mając na uwadze, że agroturystyka, oferująca towary i usługi na wsi za pośrednictwem rodzinnych i spółdzielczych przedsiębiorstw turystycznych, należy do działalności gospodarczej niskiego ryzyka, tworzy miejsca pracy, umożliwia godzenie obowiązków rodzinnych z pracą oraz zachęca mieszkańców wsi do pozostawania na wsi,

Obszary wiejskie jako przestrzeń życiowa i gospodarcza

1. zauważa, że wspieranie równouprawnienia płci jest zasadniczym celem UE i jej państw członkowskich; podkreśla, że istotne jest ujmowanie tej zasady we WPR jako sposobu wspierania trwałego wzrostu gospodarczego i rozwoju obszarów wiejskich;
2. zauważa, że odpowiednio do obszarów miejskich należy zmierzać do zapewnienia warunków życia na obszarach wiejskich, które będą dopasowane do rolniczej rzeczywistości, tak aby kobiety i ich rodziny miały na wsi podstawy do pozostania i odniesienia sukcesu;
3. domaga się, żeby wspierać obszary wiejskie jako różnorodną i integrującą przestrzeń gospodarczą i życiową, a przy tym wykorzystywać w szczególności kluczową funkcję kobiet, ich fachową wiedzę i kompetencje;
4. wzywa zatem Komisję, aby w negocjacjach nad kolejnymi ramami finansowymi nie obniżała znowu udziału wydatków rolnych w budżecie;
5. podkreśla, że różnorodne gospodarstwa rolne, także te zorientowane na usługi (np. urlop w gospodarstwie rolnym, sprzedaż bezpośrednia, usługi socjalne, jak opieka nad osobami starszymi i dziećmi, nauka w gospodarstwach rolnych w ramach „zielonej szkoły” itp.), są podstawą infrastruktury na obszarach wiejskich, a polityka rolna musi je wspierać w sposób zrównoważony; domaga się zatem wspierania tego typu usług w ramach wspólnej polityki rolnej, co stworzy kobietom nowe perspektywy i możliwości zarobkowania, a jednocześnie w istotny sposób ułatwi godzenie życia rodzinnego i zawodowego;
6. wzywa do wspierania strategii rozwoju o własnej dynamice, żeby wesprzeć szczególną kreatywność podmiotów prowadzących działalność na obszarach wiejskich oraz poprzez wykorzystanie tradycyjnych zasobów właściwych dla każdej społeczności wiejskiej;
7. podkreśla znaczenie żywotności i dynamizmu obszarów wiejskich zamieszkałych przez zróżnicowaną społecznie ludność; podkreśla przy tym znaczenie odpowiednich możliwości w zakresie rozwoju i rolę wyzwań, jakie stoją przed młodymi kobietami;
8. wzywa do takiego kształtowania warunków ramowych na obszarach wiejskich, żeby kobiety z wszystkich pokoleń mogły pozostać w swoim bezpośrednim środowisku i przyczynić się do jego ożywienia i rozwoju;
9. podkreśla znaczenie środków umożliwiających wcześniejsze przejście na emeryturę rolników i pracowników sektora rolnictwa dla zapewnienia kobietom zamieszkującym obszary wiejskie odpowiednich warunków życia; domaga się, by państwa członkowskie wprowadziły w życie takie środki tam, gdzie nie zostały one jeszcze wprowadzone;
10. w związku z tym wzywa do podjęcia dalszych wysiłków nad wyposażeniem obszarów wiejskich w najnowocześniejszą infrastrukturę IT, przede wszystkim odpowiednie łącza

szerokopasmowe, do ułatwiania dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych i do wspierania równości szans w zakresie tego dostępu oraz odpowiednich szkoleń dotyczących korzystania z niego; zauważa, że niski poziom dostępu do łącza szerokopasmowego utrudnia rozwój małych przedsiębiorstw na wielu obszarach wiejskich w UE; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby wykonały swoje zobowiązanie do poprawy dostępu szerokopasmowego na obszarach wiejskich, tak by zwiększyć konkurencyjność;

11. wzywa do promowania oraz wspierania wśród kobiet na obszarach wiejskich elektronicznych form przedsiębiorczości takich jak e-biznes, które pozwalają na prowadzenie działalności gospodarczej bez względu na oddalenie od większych ośrodków miejskich;
12. zauważa, że podobnie jak na obszarach miejskich pierwszorzędne znaczenie ma poprawa jakości i dostępności infrastruktury, ośrodków i usług na rzecz codziennego życia na obszarach wiejskich, aby umożliwić mężczyznom i kobietom znalezienie równowagi między życiem rodzinnym i zawodowym oraz chronić społeczności zamieszkujące obszary wiejskie; dotyczy to ośrodków opieki nad dziećmi jako części infrastruktury wiejskiej (takich jak przedszkola wiejskie i inne ośrodki przedszkolne), zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków edukacyjnych (m.in. w zakresie uczenia się przez całe życie), ośrodków i opieki nad osobami starszymi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, usług zastępczych w razie choroby i ciąży, zaopatrzenia w towary użytku codziennego oraz oferty rozrywkowej i kulturalnej; wzywa do takiego ustanowienia warunków ramowych z zakresu polityki rolnej, żeby umożliwić kobietom zamieszkującym obszary wiejskie wykorzystanie ich potencjału na rzecz stworzenia wielofunkcyjnego i zrównoważonego rolnictwa;
13. wzywa państwa członkowskie do korzystania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, aby zaradzić problemowi braku sprawnej infrastruktury transportowej na obszarach wiejskich oraz wdrażały pozytywne strategie poprawy dostępu do transportu dla wszystkich, a zwłaszcza osób niepełnosprawnych, ponieważ transport pozostaje istotnym czynnikiem hamującym wykluczenie społeczne i nierówności społeczne, które dotyczą głównie kobiet;
14. wzywa do większego ukierunkowania polityki wspierania obszarów wiejskich w na zapewnienie innowacyjnych i zrównoważonych warunków życia i pracy na obszarach wiejskich;
15. wzywa instytucje Unii Europejskiej, państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do wspierania projektów dotyczących propagowania i doradztwa w zakresie tworzenia innowacyjnych przedsiębiorstw podstawowej produkcji rolnej na obszarach wiejskich, które oferowałyby nowe miejsca pracy, zwłaszcza dla kobiet, w takich dziedzinach jak: zwiększanie wartości produktów rolnych o wartość dodaną i samodzielne poszukiwanie miejsc ich sprzedaży, wykorzystywanie nowych technologii i przyczynianie się do dywersyfikacji gospodarczej tych obszarów oraz świadczenie usług, które umożliwiają godzenie życia rodzinnego z zawodowym;

16. wskazuje, że w kontekście innowacyjnych form oferty należy oprzeć się na dotychczasowym korzystnym doświadczeniu projektów na rzecz kobiet z drugiego filaru WPR (szczególnie osi III oraz programu Leader+) oraz zidentyfikować przykłady sprawdzonych wzorców;
17. wzywa do kładzenia szczególnego nacisku w strategiach rozwoju obszarów wiejskich na rolę kobiet w przyczynianiu się do realizacji celów strategii Europa 2020, w szczególności w przypadku inicjatyw koncentrujących się na innowacyjności, badaniach i rozwoju;
18. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje projekty EFS/EQUAL mające na celu zwrócenie uwagi na sytuację kobiet na obszarach rolniczych i wiejskich oraz jej poprawę;
19. wzywa, żeby w nowym rozporządzeniu EFRROW przewidziano specjalne środki mające na celu wsparcie kobiet w przyszłym okresie programowania na lata 2014-2020, co może przynieść korzystne skutki dla zatrudnienia kobiet na obszarach wiejskich;

Kobiety w gospodarce rolnej

20. wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby przyczyniły się do stworzenia rzetelnej bazy danych o gospodarczej i społecznej sytuacji kobiet i ich przedsiębiorczości w regionach wiejskich oraz żeby zoptymalizowały ocenę zebranych już danych (np. przez Eurostat), tak aby móc dopasować środki polityczne;
21. jest przekonany, że w warunkach obszarów wiejskich należy zachować i rozwinąć wyspecjalizowane w rolnictwie kształcenie kobiet i skierowane do nich doradztwo, w szczególności w odniesieniu do zarządzania finansami gospodarstw rolnych;
22. uważa za wskazane zmierzanie do stworzenia ogólnoeuropejskiej sieci współpracy kobiet (lub sieci organizacji zrzeszających kobiety) z obszarów wiejskich oraz wskazuje na sukcesy, jakie odniesiono dzięki środkom z drugiego filaru WPR;
23. uznaje istotną rolę istniejących sieci współpracy kobiet na różnych poziomach, w szczególności dla lokalnego wspierania obszarów wiejskich i ich publicznego postrzegania; zwraca uwagę, że sieciom tym potrzeba szerszego społecznego uznania i większego wsparcia politycznego i finansowego na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim z uwagi na fakt, że sieci te w ogromnym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia większego równouprawnienia, w szczególności w odniesieniu do szkoleń dla kobiet na obszarach wiejskich oraz inicjowania projektów dotyczących rozwoju lokalnego, m.in. kampanii informacyjnych na temat badań profilaktycznych mających na celu wczesne zdiagnozowanie chorób nowotworowych u kobiet ((rak szyjki macicy, rak piersi, itp.); wzywa państwa członkowskie, żeby wspierały większy udział kobiet w procesie politycznym, w tym odpowiednią reprezentację kobiet w organach instytucji, przedsiębiorstw i stowarzyszeń;
24. wzywa do zapewnienia w ramach systemów socjalnych odpowiednich świadczeń dla kobiet na obszarach wiejskich, w których zostanie uwzględniona szczególna dla kobiet

sytuacja zarobkowa i ich uprawnienia emerytalne;

25. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę 2010/41/UE i wzywa państwa członkowskie, żeby ją jak najszybciej i skutecznie transponowały, tak aby zagwarantować w szczególności:
- że współmałżonkowie i partnerzy rolników objęci są ochroną socjalną;
 - że kobiety pracujące w rolnictwie na własny rachunek oraz małżonki rolników mają zapewnione wystarczające świadczenia z tytułu macierzyństwa;
26. zwraca uwagę, że szczególnie na obszarach wiejskich potrzeba zrównoważonych strategii na rzecz zachowania kompetencji zawodowych kobiet, które decydują się na etap rodzinny i opiekuńczy; popiera godzenie pracy i życia rodzinnego, tak aby umożliwić, utrzymać i rozwijać udział kobiet w działalności zawodowej;
27. zwraca uwagę, że różnicowanie działalności gospodarstw rolnych staje się coraz ważniejszym elementem gospodarki wiejskiej; zauważa, że rola kobiet w inicjowaniu i opracowywaniu projektów z zakresu różnicowania działalności gospodarstw rolnych oraz zarządzania nimi jest znacząca;
28. wzywa do wspierania ducha przedsiębiorczości u kobiet i ich inicjatyw, w szczególności poprzez promowanie własności będącej w rękach kobiet, sieci współpracy kobiet-przedsiębiorców, a ponadto do kształtowania warunków ramowych w sektorze finansowym ułatwiających kobietom-przedsiębiorcom prowadzącym działalność na wsi, w tym samozatrudnionym w pełnym i niepełnym wymiarze o niskich dochodach, oraz młodym kobietom dostęp do inwestycji i kredytów dający im większe możliwości działania na rynku oraz rozwijania działalności gospodarczej zapewniającej stabilne warunki egzystencji; wzywa także do podejmowania działań mających na celu stymulowanie ducha przedsiębiorczości oraz umiejętności i możliwości kobiet na rzecz ich włączania w struktury zarządzania przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami;
29. wzywa właściwe władze krajowe, regionalne i lokalne do zachęcania kobiet do udziału w lokalnych grupach działania oraz do tworzenia lokalnych stowarzyszeń w ramach programu Leader, a także do zagwarantowania zrównoważonego pod względem płci udziału w ich organach zarządzających;

Kobiety w rolnictwie.

30. wzywa do większego uwzględniania w strategiach rozwoju poszczególnych przedsiębiorstw i regionów kompetencji zawodowej kobiet w dziedzinie rolnictwa i pozarolniczej; podkreśla znaczenie kwalifikacji i szkolenia rolniczek i kobiet żyjących na wsi jako producentek i przedsiębiorców oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, organizacjami rolniczymi i stowarzyszeniami rolniczek tworzyły zachęty na rzecz wspierania uczestnictwa kobiet w życiu zawodowym, zniosły dyskryminację kobiet pracujących oraz polepszyły szkolenia dla kobiet, m.in. dzięki wsparciu większego dostępu do szkoleń podyplomowych i kursów specjalistycznych w ośrodkach edukacyjnych, zaproponowały

odpowiednie środki na rzecz rozwoju obszarów wiejskich z osi 3 programów rozwoju obszarów wiejskich oraz żeby zachęcały do realizacji istniejących inicjatyw; zauważa, że środki te przyczynią się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na obszarach wiejskich oraz że kobiety w większym stopniu niż mężczyźni narażone są na niebezpieczeństwo popadnięcia w ubóstwo;

31. wzywa do wspierania politycznych starań o zwiększenie roli kobiet w rolnictwie poprzez faktyczne i prawne ułatwienie im wykonywania działalności gospodarczej w rolnictwie, także w odniesieniu do własności gospodarstwa, tak aby z uwagi na współodpowiedzialność za prowadzenie przedsiębiorstwa w większym stopniu uczestniczyły w wykonywaniu praw i obowiązków przedsiębiorstwa, do których należy m.in. reprezentacja interesów grup rolników oraz rzeczywisty udział we wszystkich dochodach z działalności;
32. wzywa do udzielania wsparcia organizacjom zrzeszającym kobiety i rolników, będącym ważnym elementem wspierania i inicjowania nowych programów rozwoju i dywersyfikacji w sposób umożliwiający kobietom realizowanie nowych pomysłów prowadzących do różnicowania produkcji i usług na obszarach wiejskich;
33. uważa, że w ramach przyszłej reformy WPR należy uwzględnić potrzeby kobiet na obszarach wiejskich oraz ich rolę jako pracownic sektora rolnictwa, a także nadać temu priorytetową rangę, zarówno jeśli chodzi o dostęp do określonych usług, jak również do środków pomocowych, w zależności od potrzeb terytorialnych w każdym państwie członkowskim;
34. jest przekonany, że w perspektywie średnioterminowej we wszystkich organach politycznych, gospodarczych i socjalnych sektora rolnego kobiety powinny być odpowiednio reprezentowane, tak aby w procesie decyzyjnym obok punktu widzenia mężczyzn przedstawiać także punkt widzenia kobiet; podkreśla znaczenie podejmowania specjalnych działań na rzecz kobiet, by osiągnąć równy udział kobiet w tych organach;
35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewniania kobietom lepszego dostępu do ziemi i kredytów, aby zachęcać kobiety do prowadzenia działalności na obszarach wiejskich i pełnienia roli podmiotów działających w sektorze rolnym;
36. wzywa do uwzględniania dotychczasowych strategii zabezpieczenia socjalnego kobiet w rolnictwie (rolniczek, kobiet pracujących w rolnictwie, pracownic sezonowych itp.), w tym wdrożenia dyrektywy 2010/41/UE w kontekście sytuacji krajowej, prawa własności i prawa podatkowego oraz do wykorzystania w państwach członkowskich tych doświadczeń w rozwoju odpowiedniego zabezpieczenia socjalnego kobiet w rolnictwie;
37. podkreśla, że w strategiach europejskich dotyczących warunków życia kobiet zamieszkujących obszary wiejskie powinno się uwzględniać warunki życia i pracy migrujących pracownic sezonowych w sektorze rolnym, zwłaszcza potrzebę odpowiedniego zakwaterowania, ochrony socjalnej, ubezpieczenia zdrowotnego i opieki zdrowotnej; podkreśla konieczność nadawania jak największej wartości pracy

wykonywanej przez kobiety;

38. zachęca Komisję, by w ramach sprawozdania podsumowującego, które przedstawi w 2011 r. zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 Rady z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), dokonała pogłębionej analizy skutków stosowania praktycznych środków w odniesieniu do sytuacji kobiet zamieszkujących obszary wiejskie;
39. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

UZASADNIENIE

Kobiety są kluczowym elementem sektora rolnego i obszarów wiejskich. Coraz bardziej daje się zauważyć ich obecność. Z tego względu jest istotne, żeby naświetlić rolę kobiet w gospodarstwach rolnych i na obszarach wiejskich, przy szczególnym uwzględnieniu jej wielofunkcyjności.

Perspektywy rozwoju obszarów wiejskich o charakterze wielofunkcyjnym

Głównym zadaniem europejskiej polityki na rzecz obszarów wiejskich nadal jest dążenie do zapewnienia równych warunków życia we wszystkich regionach oraz unikanie jednostronnego rozwoju gęsto zaludnionych obszarów miejskich, tak aby kobiety i mężczyźni także na wsi mieli perspektywę pozostania i odniesienia sukcesu.

W ubiegłych dziesięcioleciach wspólna polityka rolna była ukierunkowana na pozytywny rozwój gospodarczy rolnictwa i obszarów wiejskich. W przyszłości w jeszcze większym stopniu chodzi o to, by wspierać dobre jakościowo, trwałe, ekologiczne i wydajne energetycznie korzystanie z obszarów wiejskich. Wymaga to od wszystkich zainteresowanych podmiotów nowych starań i nowych strategii. Na tym etapie rozwoju jak nigdy dotąd należy uwzględniać i wykorzystywać potrzeby i potencjał kobiet żyjących na obszarach wiejskich.

Doświadczenie uczy bowiem, że jakość życia i siła gospodarki wiążą się z obecnością kobiet i ich zróżnicowanym zaangażowaniem przede wszystkim na obszarach wiejskich.

W szczególności ostatnie lata pokazały, że wsparcie kobiet i ich projektów skutkuje postęпами w rozwoju społeczności wiejskiej. Mogliśmy zebrać te doświadczenia we wszystkich regionach Europy w ramach wspierania z drugiego filaru oraz różnych innych możliwości wsparcia przez Unię Europejską.

Perspektywy rozwoju dla kobiet na obszarach wiejskich

Przy nowym dostosowaniu europejskich strategii wsparcia obszarów wiejskich nie można zapominać, że przede wszystkim gruntownie zmieniła się sytuacja życiowa i zawodowa także na obszarach wiejskich z powodu zmian społecznych, zmian w strukturach społecznych, nagłych zmian demograficznych w niektórych państwach członkowskich, szeroko zakrojonej zmiany systemu wartości oraz silnego zindywidualizowania. W tym kontekście należy szczególnie brać pod uwagę europejskie kobiety we wszystkich dziedzinach polityki.

Jeżeli chcemy zatrzymać kobiety wszystkich pokoleń na wsi lub skłonić do wybrania życia na wsi, to ich potrzeby i uwarunkowania należy silniej niż dotychczas odzwierciedlić w polityce wsparcia. Należy przy tym mieć na uwadze, że sytuacja kobiet na wsi w ostatnich dziesięcioleciach uległa zmianom i silnemu zróżnicowaniu. Jednocześnie kobiety same współinicjowały i kształtowały te zmiany indywidualnie lub zrzeszone w politycznych ugrupowaniach kobiet. Indywidualizacja sytuacji życiowej stawia przed kobietami wyzwanie połączenia w swoim życiu planów i zadań zawodowych, rodzinnych i społecznych. Realizacja dążeń życiowych, samodzielność gospodarcza i wypełnianie zadań rodzinnych to wyzwania stojące przed kobietami także na obszarach wiejskich.

W warunkach nowoczesnego społeczeństwa można je podjąć tylko przy korzystaniu ze wspierających służb, zakładów i struktur, które muszą być przystępne cenowo i dostępne w regionie. Utrzymanie takiej struktury wsparcia i jej rozbudowa w sposób sprzyjający kobietom musi stanowić jedną z głównych europejskich strategii wsparcia. W tym względzie już na etapie planowania środków – np. budowa przedszkola, stworzenie objazdowej stacji

opieki czy rozwój publicznej sieci lokalnego przewozu osób – należy znaleźć nowe rozwiązania i włączyć w proces decyzyjny kobiety z wszystkich pokoleń. Należy znaleźć innowacyjne rozwiązania, nienakierowane wyłącznie na rynek, np. w odniesieniu do towarów użytku codziennego lub usług opieki domowej. Same kobiety z powodzeniem realizowały już projekty w tej dziedzinie w ramach drugiego filaru. Unijne fundusze wsparcia mogą przyczynić się do wzmocnienia jakości życia na wsi zarówno po stronie kobiet-przedsiębiorców i usługodawców, które uzyskują dodatkowe dochody, ale także po stronie konsumentek korzystających z towarów i usług. Starzejące się w wielu państwach członkowskich społeczeństwo wymaga właśnie na obszarach wiejskich nowych koncepcji świadczenia usług i strategii zaopatrzenia, w których uwzględnia się kobiety zarówno jako podmioty świadczące, jak i konsumentki. W tym zakresie konieczne jest także neutralne ideologicznie dostosowanie koncepcji opieki i medycyny, przy uwzględnieniu doświadczeń państw członkowskich.

Istotną podstawą jakości życia i pracy na wsi pozostaje kształcenie i doszkalanie na etapie szkolnym, zawodowym i akademickim. Systematyczne otwieranie i rozwój edukacji na wsi umożliwiły zwłaszcza kobietom w niektórych państwach członkowskich przyczynienie się w znacznym stopniu do równości wykształcenia na obszarach wiejskich. Należy wspierać tę strategię także w państwach członkowskich, w których istnieją potrzeby rozwojowe. Specyficzne dla obszarów wiejskich koncepcje kształcenia i doradztwa dla kobiet sprawdziły się w wielu miejscach i powinny być wspierane także w przyszłości. Jeżeli uda się neutralne ideologicznie dostosowanie do codziennej rzeczywistości obszarów wiejskich, kształcenie i doradztwo także w wysoko rozwiniętych regionach rolniczych pozostanie główną strategią osiągnięcia sukcesu w rozwoju i innowacjach.

Potrzebujemy w przyszłości rzetelnej bazy danych, żeby jeszcze dokładniej ukierunkować na wyznaczone cele politykę na rzecz kobiet zamieszkałych na obszarach wiejskich. W tym celu należy nadać oficjalnym statystykom i wskaźnikom rozwoju obszarów wiejskich perspektywę płci oraz ustalić sprawdzone wzorce w 27 państwach członkowskich.

Strategie rozwoju na rzecz kobiet czynnych w gospodarce na obszarach wiejskich i w rolnictwie

W ubiegłych latach doświadczyliśmy, że kobiety ze swoim indywidualnym wykształceniem, profesjonalizmem i kompetencjami przyczyniają się do dalszego rozwoju tradycyjnych form życia i gospodarowania na wsi. Jednocześnie stanowią one stabilizującą i modernizującą siłę tych form przedsiębiorczości, a przez to są konieczne dla trwałego rozwoju obszarów wiejskich. Dotyczy to w szczególności rolnictwa.

W tej dziedzinie kobiety znacząco przyczyniły się w minionych latach do zróżnicowania gospodarstw i ich dostosowania do rynku. Dzięki temu wielofunkcjonalność rolnictwa jeszcze bardziej się skonkretyzowała. Poza właściwą produkcją spożywczą gospodarstwa rolne pozostają ważnymi filarami lokalnego zaopatrzenia na wsi, m.in. dzięki innowacyjnej ofercie towarów i usług. Ten potencjał gospodarczy można wykorzystać jeszcze lepiej, jak to się już udało z pomocą funduszy wsparcia z drugiego filaru.

Konkretne wsparcie kobiet w rolnictwie stwarza tu szanse. Należy lepiej uwzględniać kompetencje zawodowe, interesy i osiągnięcia kobiet, żeby rolnictwo pozostało atrakcyjnym miejscem pracy dla kobiet. W tym celu konieczny jest pełny udział kobiet w zasobach różnych form życia i gospodarowania na wsi. Rolniczki muszą mieć udział w prawach i obowiązkach odpowiednio do ich współodpowiedzialności za prowadzoną działalność

gospodarczą. Zalicza się do nich reprezentacja w instytucjach rolniczych oraz udział w dochodach z działalności. Także odpowiednie zabezpieczenie socjalne wszystkich kobiet pracujących w rolnictwie jest niezbędne dla nowoczesnego i trwałego rolnictwa. Należy brać pod uwagę doświadczenia zebrane w systemach zabezpieczenia socjalnego rolników państw członkowskich UE, które w perspektywie średnioterminowej powinny przyczynić się do wyraźnej poprawy sytuacji socjalnej kobiet w rolnictwie europejskim.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.1.2011
Wynik głosowania końcowego	+ : 36 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Agnès Le Brun, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Luís Paulo Alves, Pilar Ayuso, Salvatore Caronna, Giovanni La Via, Astrid Lulling